

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB10 : 1849

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB10 : 1849", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 21*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2003 , s. 229. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb10-txt-shoot-n199.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 21

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

NB10:199

NB. NB. NB. NB.

Hvor dog Tungsind og Religieusitet underligt kan blande sig, og hvor det dog er farligt at have saa uhyre Kræfter, som mig er forundt – og saa i saa smaa Forhold, som jeg lever i.

Jeg har dog seet den Mulighed an, at gaae et Skridt videre og nu systematisk at styre videre Skridt for Skridt med den Mulighed for Øie at blive ihjelslagen. Sigtet og Alt var rigtigt – ak, og deri gjenkjender jeg mig selv i med samme Lethed at overskue hele Forholdet i en Stad som i et Elskovs-Forhold – Collisionen rigtig, den at falde for Pøbelen ved Hjælp af de Fornemmes Misundelse. Det vilde vistnok være skeet, i det Øieblik jeg nu, afgjørende i Charakter, og med behørigt Incitament for hele Clerisiet havde givet Signalet: at der egl. ingen Christendom er i Landet, og at det er nødvendigt: at indføre den. Geistligheden var blevet rasende, og havde været glad ved at jeg allerede var saa godt i Kast med Pøbelen – og nu benyttet det.

At det er vist, at Xstheden kunde behøve en saadan Opvækkelse, derom tviv[ler] jeg intet Secund, ell. rettere derom er jeg absolut forvisset. At det skulde være lykkedes mig, holder jeg mig ogsaa overbeviist om. At det, msklig talt, vilde være blevet Maximum, der var at bringe ud af mit Liv: det forstaaer jeg.

Men nu kommer det Tungsindige og Usande. At det var mig af Vigtighed at falde. Jeg havde regnet paa at have Formue nok til at holde ud nogle Aar endnu, og Katastrophen i 48 hjalp overodl: saa var jeg undgaaet alle Spørgsmaal om Udkommet. Fremdeles jeg har stridt med Mskene, og maaskee tilfredsstillede det dog min Stolthed, at lade dem komme til at fornemme, at de havde stridt med mig; thi jeg har studeret den lidende Maade at kæmpe paa trods nogen Feldtherre den handlende, og den lidende er da den religieuse og den dybsindige.

Til mit Forsvar maa siges, at det som gjør mig Forholdet til en saadan lille Klat som Kiøbh. , naar vel at mærke jeg skal være offentlig Person, saa vanskeligt, er, at jeg maa have Ideen hos mig. Mskenes Piat kan ved at komme i Berøring med Idealitet blive noget høist Alvorligt; og det var egl. min Tanke. At mit Liv skulde tage den Vending, det har taget, end sige ende i et Martyrium: det er ikke faldet En Eneste af de Medlevende ind. Det er mig, der underfundigt styrer Intriguen – og de Medlevende skulde, efter min Taktik, ikke faae Øinene op, før det var skeet – og ved dem selv: see, nu kommer jeg igjen.

Men heri ligger ogsaa en Uret mod Mskene. Mskene ere dog kun Børn, og saa er det uretfærdigt mod dem som det er utilladeligt mod En selv, at lade dem blive skyldige efter den Maalestok.

Saaledes har jeg taget mit Livs sidste vüe. Jeg svinger nu af, bliver mig selv tro i mit Oprindelige: at jeg dog væsentligen er Digter, og væsentligen skal høre op at være Forf., saasnart jeg ikke har Formue mere.

Saa fjerner jeg mig. Dermed er Sagen en ganske anden; jeg er ikke mere i Charakteren af selv at være det Fremstillede.

Men aldrig noksom vil jeg kunne takke Styrelsen for hvad den forunder mig, og hvorledes den hjælper mig. Forsaavidt jeg virkelig har tænkt paa at gjøre Alvor af at gjøre dette Skridt, at blive ihjelslagen: maa jeg vel angre det. Men deels er det jo aldrig kommet videre end i min Tanke, deels har jeg, (ell. Gud har hjulpet mig dertil) saasnart jeg blev opmærksom paa, hvor dette førte mig hen og som jeg følte min Genius oprøre sig derimod, ogsaa gjort Modstand. Og uendelig Kjerlighed, som Styrelsen er, har den saa skjænket mig dette kostelige Fund af det Dybsindigste, jeg har forstaaet, til en Foræring, hvilken jeg digterisk kan raade over, ogsaa gjøre megen Gavn ved paa rette Maade ∴ digterisk at meddele.

Hvorledes skulde jeg dog nogensinde noksom kunne takke Gud.

Men Eet har jeg lært, hvad det er at tjene Sandheden. I 7 Aar har jeg nu holdt ud at være Forf., efter den størst mulige Maalestok, med alle Opoffrelser: og jeg har høstet idel Utak, er blevet anseet for en Særling, og hvorfor? fordi jeg ingen jordisk Fordeel har havt. Sandeligen med min verdslige Forstandighed har jeg godt haft Øie for de jordiske Fordele. Det er hell. ikke af Forfængelighed og Stolthed, jeg har holdt ud. Nei, Sagen er denne. Bundet i ulykkelig Tungsind, har jeg ikke meent, at kunne paatage mig et Embede; dybt ydmyget for Gud, har jeg følt mig ringere end det Almene. Derfor var det ogsaa, det veed jeg med Gud, at jeg i sin Tid hævede Forlovelsen. Som en Poeniterende har jeg takket Gud, at han forundte mig Leilighed til efter en større Maalestok, reent ideelt, at tjene Sandheden. Men hvad dette betyder i Verdens Øine, har jeg lært, og lært at sande Xstd., ikke saaledes som Præste-Sluddren opfatter den.

Og saaledes er jeg nu, af den kjerlige Styrelse, beriget med en saa eminent Forstaaelse af Sandheden, som sjældent forundtes et Msk, derhos, af den samme Kjerlighed, udrustet med eminente Evner til at fremstille den. I denne Henseende maa jeg kun ydmyge mig under Eet: at jeg dog ikke har Kræfter til selv at være det Forstaaede. Havde jeg ikke været i pecuniær Forlegenhed, og alligevel forstaaet, hvad jeg har forstaaet, var dette maaskee ikke blevet mig tydeligt. Men Styrelsen har vidst at ydmyge mig. Dog

paa samme Tid har den atter gjort for mig hvad saa ubeskriveligt overgaaer al min Forventning.

Hvad Forholdet til R. Nielsen angaaer, da forstaaer jeg det meget let. Der, hvor jeg skal svinge af, behøver jeg altid et Msk. Han bliver mig, men i langt mindre Grad, hvad engang den lille Pige var. Han skal imidlertid vistnok ikke have Grund til at beklage sig over, at have haft et Forhold til mig; thi han er blevet rigeligt beriget. Min Tanke, end sige dens Nærmere, har jeg aldrig indviet ham i. Jeg har blot holdt ham ved min Side, for hvis jeg skulde ville gjøre Alvor deraf, – da var han Den, jeg skulde bruge. Var jeg traadt i Charakteren for at blive Martyr – saa var han blevet Discipel. Forskjellen mell. ham og hende er meget væsentlig. Ak, thi hende bedrog jeg dog paa en Maade, fordi jeg ikke selv havde forstaaet mig fra Begyndelsen af. Overhovedet den Gang fangede Styrelsen mig. Havde jeg ikke friet til hende, men med min Sikkerhed i at overskue Forholdet, i fjern Berøring sikkret mig hende, – at hun, hvis jeg skulde giftes, var Den, jeg skulde forenes med – og saa begyndt ret fra Grunden af at tænke over, om jeg kunde gifte mig: saa var jeg sluppet lettere fra den Sag; thi Resultatet var blevet, at jeg ikke kunde gifte mig. Men der fangede Styrelsen mig, og jeg kom til at lide efter en frygtelig Maalestok, just fordi Gud var i strengeste Forstand med, da der var en ethisk Forpligtelse mell. hende og mig. Mit Forhold til R Nielsen har jeg fra første af gjort saa svævende som muligt, og dermed visseligen gavnet ham ved at berige ham med et heelt Tanke-Udbytte. Med hende som sagt anderledes. Dog var det vistnok godt for mig, og ogsaa saaledes, at jeg paa den anden Maade egl. var kommet til at gjøre hende langt større Uret, ved fjernt at have sikkret mig hende, og saa at hun ikke en Gang fik den Opreisning, at jeg blev en Skurk, fordi jeg ikke tog hende. Overhovedet skylder jeg hende ubeskrivelig Meget. Hun har rørt mig. Haard som jeg var, om end i mit inderste Hjerter saa blød, var just en Kvinde beregnet paa at saare mig dybest, thi en Kvinde strider qvindeligt: ved Bønner og Taarer. Og denne Kamp er og bliver mit visse Nederlag, hvorfor jeg baade den Gang og ell. altid især kæmper for at holde Modparten stolt, at vi ikke komme til Bønner og Taarer og Guds Navns Nævnelse; thi saa er jeg væk.

#